

Landelijke India Werkgroep

India Committee of the Netherlands

PERSBERICHT

Utrecht, 16 maart 2016

Rechten Indiase leerarbeiders systematisch geschonden

Schoen- en kledingmerken reageren op ernstige mensenrechtenproblemen in hun toeleveringsketen en beloven gezamenlijke actie

Ongeveer 2,5 miljoen werknemers in de Indiase leerindustrie werken onder vaak onaanvaardbare arbeidsomstandigheden. Hun mensenrechten worden geschonden en hun werk heeft ernstige gevolgen voor hun gezondheid. Zo hebben giftige chemicaliën in leerlooierijen vaak een zeer negatieve invloed op de gezondheid van de werknemers. Minder bekend zijn de vele arbeids- en andere mensenrechtenkwesties in de leerindustrie, zoals lonen onder het vastgestelde minimum, kinderarbeid, uitbuiting van thuiswerkers, problemen bij het zich organiseren in vakbonden en de discriminatie van Dalits ('kastelozen').

'Do leather workers matter?'

Dit is in het kort de positie van leerbewerkers die gedetailleerd wordt beschreven in het rapport *Do leather workers matter? Violating labour rights and environmental norms in India's leather production* ("Doen leerarbeiders ertoe? Schending van arbeidsrechten en milieunormen in India's leerproductie").

Het rapport onderzoekt de arbeidsomstandigheden in de leerindustrie die deel uitmaken van de diepgewortelde sociale ongelijkheid in de Indiase samenleving. Daarbij spelen kasten-discriminatie en de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen een grote rol.

De belangrijkste pijlers van deze studie zijn literatuuronderzoek en veldonderzoek in drie productiecentra die huiden, leer, kleding, accessoires en schoenen leveren voor de export, namelijk Kolkata, Agra en de Vaniyambadi-Ambur regio in Tamil Nadu. Het rapport beschrijft de arbeidsomstandigheden in diverse productie-eenheden, variërend van thuiswerkers, leerlooierijen en werkplaatsen in de informele sector tot grote moderne exportfabrieken.

Dalits ('kastelozen') en moslims vormen de meerderheid van de werknemers in de leerindustrie. De lage lonen van de Dalit-leerarbeiders komen overeen met hun lage kastestatus en het stigma van hun werk in de leerindustrie: vies en vervuilend. Zo is in Tamil Nadu het officiële minimumloon begin 2016 voor leerarbeiders nog geen 2 euro per dag, minder dan de helft van het officiële loon van een leerling-arbeider in de textielindustrie. Vaak wordt dit minimumloon niet eens betaald.

Vrouwelijke thuiswerkers, verantwoordelijk voor een arbeidsintensief deel van de schoenenproductie, behoren ook tot de werknemers met het meest onzekere werk. Ze verrichten onbeschermde arbeid, ontvangen schamele lonen en werken onder onveilige omstandigheden. Bovendien zijn kinderen vaak betrokken in de leerproductie in India, vooral in het ongeorganiseerde deel van de sector, werkend in kleinere leerlooierijen en werkplaatsen.

Reacties van schoen- en kledingmerken

Een breed scala aan grote merken betreft zijn schoeisel, lederen kleding, lederwaren en accessoires uit India, waaronder *H&M, C&A, Primark, Armani, ECCO, Esprit, Tommy Hilfiger, Zara, Mango, Walmart, Gabor, PUMA, Pentland, Prada* en *Marks & Spencer*. Het rapport kijkt niet specifiek naar de toeleveringsketens van de afzonderlijke bedrijven, maar schetst meer in het algemeen de mensenrechtenschendingen in de leer- en lederwarenproductie in India.

India is 's werelds op een na grootste producent van schoenen en lederen kleding. De schoensector in India is gespecialiseerd in schoenen in het midden- en hogere prijssegment, met name herenschoenen. Bijna 90% van de schoenenexport van India gaat naar de Europese Unie.

Een conceptversie van dit rapport werd aanvankelijk gedeeld met een groot aantal bedrijven en MVO-initiatieven. In een gezamenlijke verklaring schreven 12 bedrijven die lid zijn van het *Ethical Trading Initiative (UK)* het LIW-rapport verwelkomen en 'de betreffende problemen in de leder-toeleveringsketen herkennen'. Zij zeiden ook het erover eens te zijn dat 'er behoefte is aan een gezamenlijke reactie op deze problemen', en ze 'streven naar het werken aan de ontwikkeling van een strategisch antwoord op de problemen in de leer-toeleveringsketen, samen met internationale en nationale belanghebbenden'.

In totaal hebben 19 bedrijven, waaronder de 12 ETI-leden zoals *C&A, H&M, Primark, Inditex, Marks & Spencer, Next, Tesco, Sainsbury* en *Pentland*, op het rapport gereageerd evenals de internationale Leather Working Group en MVO Nederland. De meeste bedrijven erkennen de urgentie om de in het rapport beschreven problemen aan te pakken. Een aantal van hen deed concrete toezeggingen om de negatieve gevolgen voor de mensenrechten en het milieu in hun toeleveringsketen te bestrijden.

Aanbevelingen

Het rapport bevat negen aanbevelingen aan bedrijven en MVO-initiatieven in de leer- en schoenenindustrie over de 'zorgplicht van bedrijven', het in kaart brengen van toeleveringsketens en het belang van transparantie, lange-termijn-zakenrelaties en samenwerking tussen bedrijven om de problemen aan te pakken. In de aanbevelingen wordt ook toegelicht waarom en hoe bedrijven zich - om situatie van leerarbeiders te verbeteren - in zouden moeten inzetten voor verplichte schriftelijke contracten, gelijke behandeling, vrijheid van vakvereniging, collectieve onderhandelingen over arbeidvoorwaarden, klachtenprocedures op bedrijfsniveau en ruimte voor het maatschappelijk middenveld.

Het rapport 'Do leather workers matter' vindt u hier:

<http://www.indianet.nl/DoLeatherWorkersMatter.html>